

Notat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Evaluering af ekstra renholdelse af søerne i Indre By

Teknik- og Miljøforvaltningen har igen i år gennemført målinger af den ekstra renholdelse og affaldsopsamling i søerne i Indre By i sommerperioden, som forvaltningen også gennemførte i 2023. Der ses få markante forskelle mellem tidligere målinger og dette års målinger. Forvaltningen vurderer, at generelt har vind og vejr på måletidspunktet en betydende påvirkning af måleresultaterne.

Sagsfremstilling

Indsatsen består i en hyppigere fjernelse af affald fra søerne, udført dels fra vandet af en medarbejder iført waders og dels fra søkanten med net eller rive. Fra 2024 er indsatsen justeret, så der også sker renholdelse med opgravning af organisk og ikke organisk materiale i den nordlige Sortedams Sø, op mod Østerbrogade samt så vidt muligt ved Dr. Louises Bro, hvor problemerne med både organisk og uorganisk affald ses at være mest udtalte.

Der blev afsat midler til den ekstra indsats i 2023 og 2024 i Overførselsagen 2022-2023. Her fremgik det også, at Teknik- og Miljøudvalget ville få en evaluering af indsatsen efter sommersæsonen 2024. Indsatsen er videreført med Budget 2025, hvor der blev afsat midler til opsamling af organisk og menneskeskabt materiale i søerne i sommerperioderne i 2025-2028.

Måleresultater 2024

Sammenlignes årets målinger med sidste års målinger, ses der enkelte markante forskelle:

- Der er flere registreringer af menneskeskabt affald på vandoverfladen end i 2023
- I 2024 er der sket en markant kvalitetsforbedring i forhold til opsamling af organisk materiale på og under vandet

Tilfældigheder som vind og vejr på måletidspunkt påvirker dog også målingerne og er en del af årsagen til den markante forskel.

Måleresultaterne er opsummeret i tabel 1. Resultat for målingerne i 2023 ses i parentes. Om målesystemet, se boks sidst i notatet.

Tabel 1: Andel af gennemførte målinger fordelt efter tilstand og affaldskategori 2024 (2023)

20-12-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 484

Dokumentnummer i F2
170989

Sagsnummer i eDoc
2024-0008095

Parker, Kirkegårde og Renhold
Njalsgade 17
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Tilstand	Menneskeskabt materiale på overfladen	Menneskeskabt materiale under overfladen	Organisk materiale på og under vandet
Meget god	22% (31%)	3% (12%)	48% (36%)
God	13% (15%)	7% (8%)	10% (14%)
Hverken eller	14% (18%)	7% (7%)	20% (11%)
Dårlig	11% (18%)	3% (8%)	8% (12%)
Meget dårlig	40% (17%)	10% (8%)	14% (26%)
Kan ikke registreres	0% (0%)	70% (57%)	0% (0%)

Sommeropblomstring af naturligt forekommende organisk materiale

I takt med det varme sommervejr kom der både i 2023 og i 2024 opblomstring af naturligt forekomment plantemateriale i søerne. Det forhindrede efterhånden en visuel registrering af affald på bunden og er årsagen til, at der er noteret "Kan ikke registreres" i forhold til menneskeskabt materiale under overfladen jf. tabel 2.

Tabel 2: Affald under vandoverfladen kan ikke registreres - indikerer opblomstring af naturligt forekommende materiale 2024 (2023)

Målepunkt	Målepunkter rangeret efter registreret antal "Kan ikke registreres"	Andel af målinger hvor bunden/affald ikke kan ses
6	Sortedam Dossering overfor nr. 3 B	10% (18%)
1	Gammel Kongevej / Vester Søgade	20% (0%)
5	Dr. Louises Bro mod Sortedam Dossering	50% (64%)
3	Øster Søgade / Sørtorvet	80% (45%)
7	Sortedam Dossering overfor nr. 45 A / Fredensbro	80% (73%)
2	Gyldenløvesgade / Nørre Søgade	90% (55%)
4	Dr. Louises Bro / Peblinge Dossering-siden	100% (73%)
9	Østerbrogade overfor Classensgade / Øster Søgade	100% (91%)
8	Sortedam Dossering overfor nr. 103 / Østerbrogade	100% (91%)

Opblomstringen af organisk materiale vanskeliggør i mange tilfælde opsamlingen af affald, fordi der dannes en sammenfiltret masse af stængler og affald. Det løse, naturligt forekommende plantemateriale driver rundt i søerne og lægger sig primært i nordenden af søerne og i hjørnerne ved Dronning Louises Bro. På dette punkt adskiller 2024 sig ikke fra 2023. 2024 adskiller sig ved, at opblomstringen er sket tidligere end i 2023.

Dog er det forvaltningens oplevelse, at den samlede mængde af organisk materiale har været mindre dominerende i 2024 end i 2023. Fx er der kun udført tre opgravninger af sammenfiltret materiale.

Problemerne størst ved Dronning Louises Bro og ved Østerbrogade

I tabel 3 er vist, hvordan målingerne af en "meget dårlig" og "dårlig" kvalitet er fordelt mellem målepunkterne. Affaldsproblemet er størst ved målepunkterne ved Dronning Louises Bro og ved Østerbrogade. Ved Dronning Louises Bro er tilgængeligheden begrænset pga. højdeforskel mellem vandet og broen og den større vanddybde langs kanten.

I 2024 har der som et forsøg hver 14. dag været benyttet en gummibåd til at indsamle affald. På trods af de fortsatte dårlige målinger ser forvaltningen ingen bedre og mere effektiv metode og vil igen i 2025 benytte metoden til at indsamle affald på dette sted.

I sommerhalvåret 2025 forventes det, at søkanten langs Østerbrogade renoveres. Derved besværliggøres renholdelsesindsatsen sandsynligvis markant pga. afspærringer omkring byggepladsen og den aktivitet, som renoveringen medfører. Forvaltningen er opmærksom på dette og vil forsøge at håndtere den fortsatte renholdelse, så godt som det er praktisk muligt.

Tabel 3: Fordelingen af registrering af tilstanden meget dårlig og dårlig fordelt på mål punkter 2024 (2023)

Målepunkt nr.	Målepunkter rangeret efter antal "Meget dårlig" og "dårlig" på tværs af kategorier	Procent af samlede antal målinger
2	Gyldenløvesgade / Nørre Søgade	3% (21%)
1	Gammel Kongevej / Vester Søgade	10% (0%)
6	Sortedam Dossering overfor nr. 3 B	17% (3%)
7	Sortedam Dossering overfor Fredensbro nr. 45 A	23% (33%)
3	Øster Søgade / Søtorvet	33% (30%)
9	Østerbrogade overfor Classensgade/ Øster Søgade	33% (39%)
4	Dr. Louises Bro mod Peblinge Dossering	40% (45%)
8	Sortedam Dossering overfor Østerbrogade nr. 103	50% (42%)
5	Dr. Louises Bro mod Sortedam Dossering	50% (45%)

Opfølgning

I aftalen fra Budget 2025 indgår ikke yderligere evalueringer af indsatsen, men forvaltningen vil forsætte den ekstra renholdelse og affaldsopsamling og forsat udvikle på opgaveløsningen.

Målesystem

Der er gennemført kvalitetsmålinger i perioden 1. maj - 30. september 2024. Målingerne er udført hver 14. dag på ni udvalgte lokationer, heraf otte i Sortedams Sø og Peblinge Sø, hvor det er forvaltningens erfaring, at problemerne med affald er størst.

Der er målt på tilstedeværelse af menneskeskabt materiale som papir, indkøbsposer, cykler mm. og på organisk materiale som ikke er naturligt opstået i søerne; som grene, kastanjer, døde fugle mv. Der er desuden sondret mellem affald på overfladen og under overfladen. Tilstanden registreres på en skala fra meget god til meget dårlig. Skalaens yderpunkter defineres på følgende måde:

- Meget god tilstand: Der forefindes ikke stort affald som cykler, kun 1-2 større stykker affald som dåser og poser og højst 3 stykker mindre affald, som fx plastikkort.
- Meget dårlig tilstand: Der registreres stort affald som en cykel eller over 15 stykker større affald som dåser og poser.

Måleområdet er tre meter ud i vandet og fire meter i hver retning fra hjørnerne.

Rikke Skovbølling Brandt
Vicedirektør